

MAGYAR AFRIKA TÁRSASÁG
AFRICAN-HUNGARIAN UNION

AHU MAGYAR AFRIKA-TUDÁS TÁR
AHU HUNGARIAN AFRICA-KNOWLEDGE DATABASE

SZOBOSZLÓI, P.

Néger igazságszolgáltatás / Negro Justice

Eredeti közlés/Original publication:

A Földgömb, 1929, I. évf., 1. füzet, 19-20 old.

Elektronikus újraközlés/Electronic republication:

AHU MAGYAR AFRIKA-TUDÁS TÁR – 000.003.582

Dátum/Date: 2019. május / May

filename: szoboszloi_1929_NegerIgazsagszol

Az elektronikus újraközlést előkészítette

/The electronic republication prepared by:

B. WALLNER, Erika és/and BIERNACZKY, Szilárd

Hivatkozás erre a dokumentumra/Cite this document

SZOBOSZLÓI, P.: Néger igazságszolgáltatás / Negro Justice, *AHU MATT*, 2019, **pp. 1–4. old.**, No. 000.003.582, <http://afrikatudastar.hu>

Eredeti forrás megtalálható/The original source is available:

Közkönyvtárakban / In public libraries

Megjegyzés / Note:

ellenőrzött és szerkesztett szöveg / controlled and edited text

Kulcsszavak/Key words

magyar Afrika-kutatás, a helyi afrikai igazságszolgáltatás egy tanulságos esete

African research in Hungary, an instructive case of local African justice

AZ ELSŐ MAGYAR, SZABAD FELHASZNÁLÁSÚ, ELEKTRONIKUS,
ÁGAZATI SZAKMAI KÖNYV-, TANULMÁNY-, CIKK- DOKUMENTUM- és ADAT-TÁR/THE FIRST HUNGARIAN FREE ELECTRONIC

SECTORAL PROFESSIONAL DATABASE FOR BOOKS, STUDIES,
COMMUNICATIONS, DOCUMENTS AND INFORMATIONS

* magyar és idegen – angol, francia, német, orosz, spanyol, olasz és szükség szerint más – nyelveken készült publikációk elektronikus könyvtára/
writings in Hungarian and foreign – English, French, German, Russian, Spanish, Italian and other – languages

* az adattárban elhelyezett tartalmak szabad megközelítésűek, de olvasásuk vagy letöltésük regisztrációhoz kötött/the materials in the database are free but access or downloading are subject to registration

* Az Afrikai Magyar Egyesület non-profit civil szervezet, amely az oktatók, kutatók, diákok és érdeklődők számára hozta létre ezt az elektronikus adattári szolgáltatását, amelynek célja kettős, mindenekelőtt sokoldalú és gazdag anyagú ismeretekkel elősegíteni a magyar afrikaisztikai kutatásokat, illetve ismeret-igényt, másrészt feltárni az afrikai témájú hazai publikációs tevékenységet teljes dimenziójában a kezdetektől máig./The African-Hungarian Union is a non-profit organisation that has created this electronic database for lecturers, researchers, students and for those interested. The purpose of this database is twofold; on the one hand, we want to enrich the research of Hungarian Africa studies with versatile and plentiful information, on the other hand, we are planning to discover Hungarian publications with African themes in its entirety from the beginning until the present day.

NÉGER IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS

írta : SZOBOSZLÓI, P.

A Földgömb, 1929, I. évf., 1. füzet, 19-20 old.

Luswayo feleségül vette Benanga leányát és fizetett érte — már ahogy szokás — két tehenet és két kecskét.

Úgy látszik a fiatalok nem tudtak összeszokni, mert a fiatal asszony nemsokára elhagyta férjét, és visszament apjához. Luswayo erre természetesen visszakérte teheneit és kecskéit. Egy tehén időközben kimúlt, de maradt utána egy borjú. Ezt azonban Benanga nem akarta visszaadni. Itt már csak bíraskodás segíthetett.

Mint minden néger törzsnél, úgy a wagoyoknál is igen nagy az élénkség, ha valami fölött tanácskoznak, vagy ha bíraskodni kell. És mivel nemcsak szájukkal, hanem kezeikkel is igen élénken „beszélnek“, már eleve jó távol ülnek le egymástól. így kevesebb a veszedelem.

A meghatározott időben a bíraskodásra meghívottak, de a hívatlanok is összegyűlnek. Luswayo és segédei az egyik oldalon és tőle 20 méternyi távolságban — a veszedelem miatt — a másik oldalon foglal helyet Benanga és csoportja.

A két csoport végén, de mintegy 30 méternyire tőlük ül a főnök kíséretével. A két csoport között pedig áll egy ember, hosszú bottal, amelyre támaszkodik — egyelőre —, és akinek az a rendeltetése, hogy mindenki nevében figyeljen és feleljen. Ő a felelő ember.

Az eljárás azzal kezdődik, hogy először a vádló lép a felelő elé, és elmondja a tényállást. A felelő minden mondatot „he-he“ vagy „hm-hm“-mal vesz tudomásul. Aztán jön a vádlott, majd a főnök csoportjából egy ember, akinek közvetítői szerepe van. És mivel a négernek szeretnek beszélni, ez így tart négy-öt óra hosszat.

Egy nap ez az egy ülés nem is elég. Ha tudják is, hogy mi lesz az ítélet, a fontos az, hogy mindenki beszélhessen. És mindenki szebben és okosabban akar szónokolni. Valóságos szónoki verseny ez. A beszéd alatt mindenkinek hallgatni kell, és csak a felelő embernek kell

hehe-vel vagy hmhm-mal jeleznie, hogy mindent megértett. He annyit jelent, hogy igen. Időről-időre pipát dugnak a szájába, hogy be ne száradjon a torka, és elég hangosan tudja jelezni, hogy minden szót hallott.

Végre kimondja az ítéletet: Benanga két tehenet és két kecskét ad vissza, vagy a leány megy vissza férjéhez.

Ezt előre látta mindenki, de a szokás megkívánta a tárgyalást, amely végre némi szórakozást is jelentett.

* * *

Hogy mily eredeti módon büntetik a wahehek a gyávaságot, erről a következő kis hír szól.

Miután a munka befejeződött, a Nadibira missziós állomáson dolgozó négerék, mint ahogy ez Európában is előfordul, elmentek sört inni, azaz felkerestek egy, a közelben levő házat, melyben egy asszony gyártotta és osztogatta az úgynevezett négersört, a „pombe“-t.

Már igen jókedvű volt a társaság, midőn egyikőjük elindult haza. Alig múlt el egy kis idő, hallatszott kétségbeesett kiáltása: „Segítség, egy oroszán megfogott.“ Egyesek dárdáikhoz kaptak, de a legtöbben úgy megijedtek, hogy elbújtak. Erre a dárdások is elkezdtek félni, ők is elbújtak, és szegény társukat széttépte az oroszán.

A következő nap a szegény áldozat maradványait eltemették keresztény szokás szerint, és a misszionárius a halotti beszédben rámutatott az iszákosság káros hatására, melynek ez a szerencsétlen is áldozatul esett.

Csakhogy ezzel a dolog nem volt elintézve. A következő vasárnap az istentisztelet után a falu főnöke törvényt ült, hogy mindazokat megbüntesse, akik cserbenhagyták társukat. Az ítélet a következő volt: a mintegy tizenöt társ közül a leggyávább, aki legelőször bújt el, és a többieket is megijesztette, büntetésül arra lett ítélve, hogy hosszú ideig a hátán egy nagy tököt hordjon úgy, mint az asszonyok hordják gyermekeiket, hogy mindenki tudja, hogy olyan gyáva, mint egy asszony.

A többi 14 bűnös pedig fizet személyenként az özvegynek egy rúpiát, ami érzékeny, de igazságos büntetés.